

## POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 4 czerwca 2025 r.  
w sprawie T. K.  
skazanego z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.  
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego  
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie  
z 27 marca 2024 r., sygn. akt IV Ka 192/24  
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Olkuszu  
z 6 listopada 2023 r., sygn. akt II K 428/23

### **postanowił:**

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. B., obrońcy z urzędu T. K., kwotę 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych 60/100 groszy), w tym 23% VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postaci sporządzenia i wniesienia kasacji;
3. zwolnić skazanego T. K. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa

[PŁ]

## UZASADNIENIE

sygn. akt III KK 40/25

Sąd Rejonowy w Olkuszu wyrokiem z 6 listopada 2023 r., sygn. akt II K 428/23 uznał T.K. winnym popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. 1 aktu oskarżenia, ustalając, iż dopuścił się go mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 §2 k.k. i za to na wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności. Ww. uznał T.K. winnym popełniania czynu zarzucanego mu w pkt. 2 aktu oskarżenia, przy czym ustalił, iż dopuścił się go mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 244 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i za to wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w miejsce kar orzeczonych wymierzył oskarżonemu T.K. karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 41 a § 1 i § 4 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec T.K. zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych D.D. i R.D. wbrew ich woli na odległość mniejszą niż 3 metry na okres 3 lat.

Apelacje od wyroku wniósł obrońca z urzędu T.K., zarzucając rozstrzygnięciu: obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku tj. art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. w zw. z art. 366 k.p.k. i art. 389 § 1 i 2 k.p.k. tj. dowolną oceny dowodów, nierozważanie całości zebranego w sprawie materiału i oparcie rozstrzygnięcia na wybiórczych dowodach oraz rażącą niewspółmierność kary.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z 27 marca 2024 r., sygn. akt IV Ka 192/24, uchylił pkt II i III zaskarżanego wyroku i na zasadzie art. 17 § 1 punkt 2 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. 2 aktu oskarżenia, kwalifikowanego jako przestępstwo z art. 244 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.

Kasację od wyroku wniósł obrońca z urzędu skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu rażące naruszenia przepisów postępowania mające zasadniczy wpływ na treść wyroku, tj. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k., polegającego na rozpoznaniu sprawy przez sąd nienależycie obsadzony z uwagi na fakt, że w składzie sądu II instancji zasiadała osoba powołana na urząd Sędziego Sądu Okręgowego na

wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, w sytuacji gdy udział w procesie powołania sędziów organu, który nie daje gwarancji niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej, podważa prawo oskarżonego do rozstrzygnięcia sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd.

Autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku sądu odwoławczego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja obrońcy skazanego jest oczywiście bezzasadna, dlatego została oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Mając na uwadze treść wywiedzionej kasacji, podkreślenia wymaga, że w doktrynie i w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że uchybienia wymienione w art. 439 § 1 k.p.k. zachodzą tylko wtedy, gdy zaistniały rzeczywistości, a nie pozornie, zaś przepisy regulujące bezwzględne przyczyny odwoławcze muszą być interpretowane ściśle. Zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej nie może abstrahować od rzeczywistego przebiegu postępowania sądowego. Nie można pod pozorem uchybień określanych jako bezwzględne przyczyny odwoławcze wnosić nadzwyczajnej skargi, dopatrując się naruszenia prawa w oparciu o okoliczności, które nie dają podstaw do przyjęcia takiego zaistnienia (*tak: postanowienie SN z 18.04.2019 r., III KK 65/18, LEX nr 2650301*).

Autorka kasacji podniosła w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzut dotyczący zmaterializowania się w postępowaniu odwoławczym bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w przepisie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającej na tym, że w składzie orzekającym sądu *ad quem* brała udział sędzia powołany na stanowisko sędziego sądu okręgowego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8

grudnia 2017 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3).

Przechodząc do licznych w ostatnich latach poglądów doktryny na temat okoliczności związanych z wadliwością procesu nominacyjnego w kontekście nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wskazać należy, co następuje.

W treści kasacji jej autor powołuje się na uchwałę składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20, OSNK z. 2/2020, poz. 7), zgodnie z którą: „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności” (pkt 2 uchwały)”. Zgodnie więc ze stanowiskiem zaprezentowanym w uchwale zmaterializowanie się uchybienia polegającego na nienależytej obsadzie sądu mającej wynikać z udziału w procesie nominacyjnym wymaga każdorazowo wskazania wpływu wadliwości procesu nominacyjnego na treść zaskarżonego orzeczenia. Skarżący się z tej powinności nie wywiązał, nie wskazując w treści kasacji na jakiegokolwiek okoliczności dotyczące wpływu wadliwego powołania na treść orzeczenia.

Należy mieć również na uwadze, że ww. uchwała nie ma waloru normatywnego, co wynika wprost z wyroku Trybunału Konstytucyjnego w z 20 kwietnia 2020 r., o sygn. U 2/20. W wyroku tym Trybunał stwierdził, że wskazana uchwała Sądu Najwyższego jest niezgodna z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i

podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm. OTK-A 2020, poz. 61 (Dz. U. z 2020 r. poz. 376).

Odwołując się do stanowiska zawartego w postanowieniu Sądu Najwyższego z 23 września 2021 r., sygn. IV KZ 37/21, które Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie w pełni podziela, od strony formalnej nie ma instrumentów prawnych po stronie jakiegokolwiek organu, w tym i Sądu Najwyższego, służących do tego, by weryfikować i negować orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w aspekcie ich obowiązywania, potencjalnych intencji Trybunału w zakresie orzekania, czy wreszcie poddawać kontroli poszczególne składy sędziowskie, w których orzeczenia te były wydawane. Przechodząc dalej, do poglądów doktryny, przytoczenia wymaga treść uchwały SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022/6/22) w której Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że brak jest podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Reasumując powyższe, autorka kasacji winna wskazać konkretne argumenty uzasadniające, że jej zdaniem sędzia X. Y. nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości przy rozpoznaniu sprawy. Skarżąca takich argumentów skutecznie nie wskazała, wskazując wyłącznie na okoliczności dotyczące powołania.

Dodatkowo z analizy akt sprawy wynika, że okoliczności te nie były przez obrońcę i skazanego kwestionowane na etapie postępowania odwoławczego, w trybie dostępnych instrumentów procesowych takich jak wnioski w trybie art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. Co również istotne, skarżący, mimo wysuwanych na etapie kasacyjnym wątpliwości co do powołania ww. sędziego pod kątem spełnienia przez niego wymogów niezawisłości i bezstronności – nie skorzystał również z trybu określonego w art. 42 a ust. 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Mając powyższe okoliczności na uwadze kasacja obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu o czym Sąd Najwyższy orzekł w części dyspozytywnej zapadłego w niniejszej sprawie postanowienia.

O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne orzeczono zgodnie z treścią art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., zwalniając skazanego od ich ponoszenia. Uwzględniając wniosek obrońcy z urzędu skazanego, na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (t.j. Dz.U.2022, poz.1184) w zw. z § 2 pkt 1, § 4 pkt 3 i § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 24 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U.2024, poz. 763) zasądzone na rzecz adw. A.B. kwotę 885,60 (osiemset osiemdziesiąt pięć 60/100) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego.

[WB]

[r.g.]